

Sygn. akt I ACa 1113/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Merchel (spr.)
Sędziowie:	SA Przemysław Banasik SA Ewa Tomaszewska
Protokolant:	sekretarz sądowy Agata Karczewska

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2017 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa T. Ś.

przeciwko Hotel (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o uchylenie uchwały ewentualnie o stwierdzenie nieważności uchwał

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 6 czerwca 2016 r. sygn. akt IX GC 204/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego Hotel (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda T. Ś. kwotę 810 (osiemset dziesięć) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

SSA Zbigniew Merchel SSA Przemysław Banasik SSA Ewa Tomaszewska

I ACa 1113/16

UZASADNIENIE

T. Ś. wniósł pozew przeciwko Hotel (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. (dalej też jako Hotel (...), w którym domagał się uchylenia uchwały (...) Zgromadzenia Wspólników Hotel (...) spółce o.o. w G. z dnia 20 grudnia 2013 r. w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego spółki oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że przedmiotem uchwały (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Hotel (...) sp. z o.o. w G. z dnia 20 grudnia 2013 r. było podwyższenie kapitału zakładowego spółki z kwoty 10.000 zł do 5.100.000 zł poprzez ustanowienie równych i niepodzielnych nowych udziałów o wartości nominalnej po 1.000 zł każdy udział, zaś nowe udziały objął K. V.. Zaskarżonej uchwał

powód zarzucał, że stoi w sprzeczności z dobrymi obyczajami (zasadami współżycia społecznego) a po drugie miała na celu jego pokrzywdzenie. Wyjaśnił, że ze wspólnika posiadającego łącznie z żoną 50% udziałów stali się reprezentantami posiadającymi 1% udziałów. Podniósł, że podjęcie uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego miało na celu zmarginalizowanie pozycji powoda i jego żony w spółce i pozbawienie go możliwości kreowania polityki spółki. Uzasadniając swoją legitymację procesową do wytoczenia powództwa podał, że jest wspólnikiem Hotel (...) sp. z o.o. w wykonaniu umowy przedwstępnej sprzedaży udziałów z dnia 25 października 2011 r., zawartej z A. D., na podstawie pełnomocnictwa.

W kolejnym piśmie procesowym z dnia 14 maja 2014 r. powód wniósł pozew przeciwko Hotel (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. o stwierdzenie nieważności uchwały nr(...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki Hotel (...) z dnia 17 marca 2014 r. w przedmiocie zmiany umowy tej spółki ewentualnie o uchylenie tej uchwały. W uzasadnieniu powód wskazał, że uchwała z dnia 17 marca 2014 r. została podjęta z naruszeniem przepisów art. 238 § 1 i 2 k.s.h. w zw. z art. 235 § 1 k.s.h. statuującymi obowiązek zawiadamiania wspólników spółki o planowanym zgromadzeniu wspólników. Powód podniósł, że o przedmiotowym zgromadzeniu nie został zawiadomiony a więc nie był na nim reprezentowany cały kapitał zakładowy. Z podanych okoliczności powód, na mocy art. 252 § 1 k.s.h. wywiódł o nieważności uchwały z dnia 17 marca 2014 r. Nadto zdaniem powoda zaskarżona uchwała jest sprzeczna z dobrymi obyczajami oraz ma na celu pokrzywdzenie powoda jako (...) spółki Hotel (...). Wyjaśnił, że nowododane zmiany umowy spółki (§10 ust. 3-7) dotyczące przymusowego umorzenia udziałów zostały zredagowane w taki sposób aby można było umorzyć udział zarówno jego jak i jego żony w celu realizacji strategii pozostałych (...) spółki Hotel (...), tj. wyeliminowanie powoda z tej spółki.

Pozwany Hotel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództw w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania. Pozwany podniósł, że umowa sprzedaży udziałów z dnia 31 grudnia 2013 r. mocą której powód oraz jego małżonka próbowali nabyć po 25 udziałów w pozwanej spółce jest nieważna wobec spółki jako zawarta wbrew treści postanowień umowy spółki. W związku z tym, zdaniem pozwanego, powód jak również jego żona nie nabyli żadnych udziałów w pozwanej spółce a zatem nie przysługują im żadne prawa korporacyjne związane z tymi udziałami w tym do uczestniczenia w zgromadzeniach spółki. Pozwany wyjaśnił, że umowa spółki dla zbycia udziałów wymagała zgody Zgromadzenia Wspólników wyrażonej w formie uchwały, natomiast Zgromadzenie wspólników pozwanej spółki nigdy takiej zgody nie wyraziło. Tym samym dokonana czynność sprzedaży udziałów jest czynnością bezskuteczną. Pozwany podniósł również, że przedmiotowa umowa sprzedaży udziałów jest nieważna jako dokonana z naruszeniem postanowień umowy spółki statuujących na rzecz pozostałych wspólników prawo pierwszeństwa nabycia udziałów przeznaczonych do zbycia. Pozwany wskazał, że w dniu 25 października 2011 r. jak również w dniu 31 grudnia 2013 r. wspólnikiem pozwanej pozostawał K. V., który nie został poinformowany o zamiarze zbycia udziałów przez A. D., nie miał zatem możliwości skorzystania z przysługującego mu prawa pierwszeństwa nabycia przedmiotowych udziałów. Tym samym powód oraz jego żona nie nabyli skutecznie od A. D. udziałów w pozwanej spółce i nie posiadają oni legitymacji do wytoczenia powództwa opartego na podstawie art. 252 k.s.h. czy też na podstawie art. 250 k.s.h. Pozwany zaprzeczył również jakoby zaskarżone uchwały zmierzały do pokrzywdzenia wspólnika mniejszościowego, tj. powoda i jego żony bowiem osoby te nie były i nadal nie są wspólnikami spółki a pozostającą wspólnikiem mniejszościowym A. D. (1) wyraziła zgodę na treść podjętej w dniu 17 marca 2014 r. uchwały. Dodatkowo pozwany wskazał, że zasady umarzania udziałów zostały skonstruowane zgodnie z treścią kodeksu spółek handlowych a instytucja ta dotyczy wszystkich wspólników. Pozwany wskazał również, że uchwała z dnia 20 grudnia 2013 r. została podjęta w obecności 100% kapitału zakładowego, a przeniesienie udziałów nastąpiło dopiero w dniu 31 grudnia 2013 r., co przyznaje sam powód. Pozwany podniósł, że abstrahując od skuteczności umowy zawartej w dniu 31 grudnia 2013 r., w dniu 20 grudnia 2013 r. ani powód ani jego żona nie posiadali w pozwanej spółce żadnych udziałów. Tym samym nie byli oni legitymowani, w rozumieniu art. 250 k.s.h. do wytoczenia powództwa. Nadto pozwany wskazał, że gdyby uznać, że powodowi w drodze nabycia udziałów przysługują prawa i obowiązki zbywcy to prawo do zaskarżania przedmiotowej uchwały podmiotowi nie przysługuje bowiem prawa takiego nie nabywała zbywająca udziały A. D. (1). A. D. (1) nie głosowała bowiem przeciwko uchwale, i nie zażądała zaprotokołowania sprzeciwu, była obecna na zgromadzeniu i brała w nim udział, na zgromadzeniu reprezentowany było 100% kapitału zakładowego spółki i wszyscy wspólnicy wyrazili zgodę na

odbycie się tego zgromadzenia jak również na objęcie porządkiem obrad sprawy objętej zaskarżoną uchwałą. Wskazał również, że naruszenie praw powoda jako współnika nie mogło nastąpić bowiem w dacie 20 grudnia 2013r. nie był on współnikiem, a treść art. 249 k.s.h. nie stanowi o przyszłym współniku. Wskazał również, że podwyższenie kapitału zakładowego i jego objęcie w pozwanej spółce miało na celu dostosowanie proporcji udziałów do poziomu faktycznego finansowania, które było spółce udzielane wyłącznie przez K. V., i on też objął nowe udziały. Pismem z dnia 3 kwietnia 2015 r. powód zmodyfikował żądanie pozwu z dnia 25 lutego 2015 r. wnosząc roszczenie o uchylenie Uchwały (...) Zgromadzenia Wspólników spółki Hotel (...) sp. z o.o. w G. z dnia 20 grudnia 2013 r. w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego, ewentualnie o stwierdzenie nieważności Uchwały (...) Zgromadzenia Wspólników spółki Hotel (...) spółki z o.o. w G. z dnia 20 grudnia 2013 r. w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego. Podniósł, że w treści umowy przedwstępnej sprzedaży udziałów wskazano, że wydanie udziałów już nastąpiło, co zdaniem powoda oznacza, że mógł on od tej chwili realizować uprawnienia związane z tymi udziałami. Kolejno powód uzasadniając legitymację procesową wskazał na art. 58 § 2 k.c. umożliwiający wyeliminowanie uchwał sprzecznych z prawem oraz zasadami współżycia społecznego rozumianymi również jako dobre obyczaje. Nadto powód podniósł, że uchwała z dnia 20 grudnia 2013 r. jest bezskuteczna, A. D. (1) zrzekła się objęcia nowoutworzonych udziałów, a w takim przypadku do podwyższenia kapitału zakładowego nie dochodzi. Powód zaprzeczył jakoby umowa spółki regulowała kwestie pierwszeństwa nabycia udziałów spółki bowiem nie zawiera żadnych postanowień precyzujących skorzystanie z tej instytucji, tym samym należy instytucję tę odczytywać jako prawo pierwokupu. Przywołując treść art. 65 k.c. powód podkreślił, że jego intencją jako założyciela spółki było przyznanie współnikom spółki prawa pierwokupu a zamiar taki przyświecał wszystkim założycielom. Z podanych przyczyn powód doszedł do przekonania, że umowa z dnia 31 grudnia 2013 r. jest ważna. Zaprzeczył również jakoby przedmiotowa umowa była bezskuteczna podając, że w treści umowy przedwstępnej z dnia 25 października 2011 r. A. D. (1) oświadczyła, że zostały spełnione wszelkie wymogi wynikające z umowy spółki, w szczególności dotyczące uzyskania zgody Zgromadzenia Wspólników. Z ostrożności powód wskazał, że w dniu 25 października 2011 r. mocą umowy sprzedaży udziałów zawartej przez powoda i jego małżonkę oraz A. D. ta ostatnia nabyła łącznie 50 udziałów. Następnie tego samego dnia te same strony zawarły przedwstępną umowę sprzedaży mocą której A. D. (1) zobowiązała się do sprzedaży na rzecz powoda i jego małżonki tych samych udziałów. Działanie takie powodowane było koniecznością sprostania wymogom dla uzyskania kredytu. Zatem zdaniem powoda również ta umowę należy ocenić jako nieważną a w konsekwencji powód nigdy nie utracił statusu (...) spółki Hotel (...). Powód wskazał również na kontekst towarzysko – finansowy, który poprzedzał podjęcie uchwały z dnia 20 grudnia 2013 r. wynikający z wysuwania przez powoda roszczeń finansowych tytułem rozliczeń budowy obiektu wielorodzinnego, którego był wykonawcą. Pozwana wskazała również, że przyczyną pogorszenia się stosunków towarzyskich pomiędzy współnikami pozwanej spółki w istocie były nieuczciwe działania powoda zawyżającego wartość robót wykonanych na rzecz pozwanej spółki.

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w punkcie I uchylił uchwałę Nr 1 z dnia 20 grudnia 2013 roku Zgromadzenia Wspólników Hotel (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialności w G., w punkcie II stwierdził nieważność uchwały (...) z dnia 17 marca 2014 roku Zgromadzenia Wspólników Hotel (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialności w G., w punkcie III zasądził od pozwanego Hotel (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz powoda T. Ś. kwotę 4 000 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, a w punkcie IV zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy dokonał następujących ustaleń :

W dniu 1 grudnia 2009 r. przed notariuszem J. W. w Kancelarii Notarialnej w S. K. V., A. D. (1), T. Ś. działający w imieniu własnym i na własną rzecz oraz w imieniu i na rzecz swojej żony R. Ś. (1) zawarli umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą Hotel (...) z siedzibą w G.. Strony umowy postanowiły, że kapitał zakładowy spółki wynosi 100.000 zł i dzieli się na 100 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 1.000 zł a że podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 10.000.000 zł dokonane do dnia 31 grudnia 2015 r. nie będzie stanowiło zmiany umowy spółki (§ 8 pkt 1 i 3). K. V. objął 49 udziałów, A. D. (1) objęła 1 udział, T. Ś. działając w imieniu i na rzecz R. Ś. (1) objął 25 udziałów, a działając w imieniu własnym i na własną rzecz objął 25 udziałów, każdy z udziałów po 1.000 zł (§ 9 umowy). Wspólnicy postanowili, że zbycie lub zastawienie udziału będzie wymagało zgody Zgromadzenia Wspólników

wyrażonej w formie uchwały. Strony zastrzegły również pierwszeństwo nabycia udziałów przeznaczonych do zbycia na rzecz pozostałych wspólników (§10 pkt 1 i 2 umowy). Spółka Hotel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w dniu 19 stycznia 2010 r. została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (...).

Spółka Hotel (...) została założona jako spółka celowa spółki (...) spółki z o.o. w G. w celu realizacji zamierzenia gospodarczego, tj. budowy budynku wielorodzinnego przy ul. (...) w G.. Pozwana spółka nie posiadała wystarczających środków finansowych na zakończenie inwestycji i ubiegała się o pozyskanie kredytu, nie posiadała jednak zdolności kredytowej. Również zdolność kredytowa (...) spółki Hotel (...) została oceniona negatywnie z uwagi na tożsamości wspólników zarówno w spółce celowej jak również w spółce (...). Celem sprostania wymogom banku udzielającego kredytu (...) spółki Hotel (...) będący jednocześnie (...) spółki (...) postanowili o czasowym przeniesieniu posiadanych przez siebie udziałów zarówno spółki (...) jak i Hotel (...) na pozostałych wspólników, w ten sposób aby wspólnicy podanych spółek nie byli udziałowcami w obu tych podmiotach. Poprzez te działania (...) spółki Hotel (...) miała zostać A. D. (1) oraz K. V., a (...) spółki (...) Z. Ś. i R. Ś. (1). (...) spółki Hotel (...) łączyły stosunki towarzyskie, darzyli się wzajemnym zaufaniem.

W dniu 25 października 2011r. w S., pomiędzy (...) spółki Hotel (...) T. Ś. i R. Ś. (1) a A. D. została zawarta umowa sprzedaży, mocą której ta ostatnia nabyła od T. Ś. i R. Ś. (1) po 25 udziałów (łącznie 50 udziałów) w kapitale zakładowym spółki Hotel (...) o wartości nominalnej wynoszącej po 1.000 zł każdy udział. Nadto T. Ś. i R. Ś. (1) w treści podanej umowy zapewnili, że w zakresie dokonania czynności sprzedaży spełnione zostały wszelkie wymogi wynikające z postanowień umowy spółki.

Zmiana konfiguracji udziałowców spółki Hotel (...) miała mieć charakter czasowy, a strony tej umowy celem zabezpieczenia swoich interesów w tym samym dniu – 25 października 2011 r. zawarły kolejną umowę - umowę przedwstępną sprzedaży udziałów mocą której A. D. (1) zobowiązała się sprzedać T. Ś. 25 udziałów spółki Hotel (...) oraz R. Ś. (1) 25 udziałów spółki Hotel (...) o wartości nominalnej 1.000 zł każdy udział. Strony umowy postanowiły, że zawarcie umowy przyrzeczonej sprzedaży nastąpi w terminie do dnia 31 grudnia 2013 r. Strony nadto oświadczyły, że wydanie przedmiotu umowy już nastąpiło. W treści podanej umowy A. D. (1) udzieliła T. Ś. i R. Ś. (1) pełnomocnictwa do sprzedaży samym sobie przysługujących jej udziałów w kapitale zakładowym spółki, której firma brzmi Hotel (...) spółki z o.o. w G., na warunkach określonych przedmiotową przedwstępną umową sprzedaży. Pełnomocnictwo to miało charakter nieodwołalny i niegasnący z chwilą śmierci mocodawcy. A. D. (1) w treści podanej umowy zapewniła, że w zakresie dokonania czynności sprzedaży spełnione zostały wszelkie wymogi wynikające z postanowień umowy spółki.

Ustalił dalej sąd I instancji, że (...) spółki Hotel (...) nie władał językiem polskim. Na zgromadzeniach wspólników pozwanej spółki korzystał z pomocy tłumacza przysięgłego K. W.. Tłumacz ten brał udział w tłumaczeniu umów zawartych w dniu 25 października 2011r. Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 25 października 2011 r. nie odbyło się zgromadzenie wspólników spółki Hotel (...), a tłumacz K. W. nie tłumaczył na rzecz wspólnika K. V. uchwał tego zgromadzenia w przedmiocie wyrażenia zgody na zbycie udziałów przez wspólników Z. Ś. i R. Ś. (1).

Budowę budynku wielorodzinnego przy ul. (...) na rzecz pozwanej spółki realizowała spółka (...), reprezentowana przez powoda T. Ś.. Zakończenie przedmiotowej inwestycji przeciągało się z uwagi na brak środków finansowych. Na tle rozliczeń finansowych tej inwestycji doszło do sporu pomiędzy T. Ś. i R. Ś. (1), a A. D. i K. V..

W dniu 31 grudnia 2013 r. umową sprzedaży Z. Ś. i R. Ś. (1) działający w imieniu i na rzecz A. D. oraz w imieniu własnym, w wykonaniu umowy przyrzeczonej z dnia 25 października 2011 r. nabyli od A. D. na własną rzecz po 25 udziałów w spółce Hotel (...).

W dniu 15 stycznia 2015 r. Z. Ś., za pomocą poczty elektronicznej, a w dniu 31 stycznia 2014 r. za pomocą listu poleconego poinformował A. D. (Prezes Zarządu Hotel (...)) o nabyciu udziałów spółki Hotel (...) w drodze umowy sprzedaży z dnia 31 grudnia 2013 r.

W dniu 20 grudnia 2013 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie wspólników spółki Hotel (...). Na zgromadzeniu tym obecni byli K. V. i A. D. (1). K. V. przyleciał do Polski z L. (L.) lotem nr (...) w dniu 19 grudnia 2013 r. Przewodniczący Zgromadzenia A. D. (1) oświadczyła, że odbywa się ono bez formalnego zwołania, w trybie art. 240 k.s.h., a na Zgromadzeniu reprezentowany jest cały kapitał zakładowy spółki, nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu co do zwołania zgromadzenia, ani co do porządku obrad. Zgromadzenie podjęło Uchwałę (...) w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego. Mocą tej uchwały kapitał zakładowy został podwyższony z kwoty 100.000 zł do kwoty 5.100.000 zł, tj. o kwotę 5.000.000 zł poprzez ustanowienie 5.000 równych i niepodzielnych nowych udziałów o wartości nominalnej po 1.000 zł; podwyższony kapitał zakładowy miał zostać pokryty wkładami pieniężnymi; nowe udziały zostały przesłane do objęcia proporcjonalnie przez dotychczasowych wspólników spółki. W przypadku nieskorzystania przez wspólnika z prawa objęcia udziałów w odniesieniu do których przysługuje mu prawo pierwszeństwa, udziały nie objęte przez tego wspólnika mogą być objęte przez drugiego wspólnika. Za uchwałą oddano 100% głosów kapitału zakładowego spółki.

W treści protokołu z dnia 20 grudnia 2013 r. A. D. (1) zawarła oświadczenie o rezygnacji z przysługującego jej na mocy art. 258 § 1 k.s.h. prawa pierwszeństwa do objęcia nowoutworzonych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym. Jednocześnie K. V. w oparciu o treść art. 257 § 3 k.s.h. oświadczył, że obejmuje 5.000 nowych i niepodzielnych nowych udziałów utworzonych na mocy Uchwały nr 1 z dnia 20 grudnia 2013 r. o wartości nominalnej po 1.000 zł każdy i w całości pokrywa je wkładem pieniężnym.

W dniu 22 stycznia 2014 r. spółka Hotel (...) wniosła do Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku o wpis zmiany danych w Krajowym Rejestrze Sądowym, dotyczących zmiany wysokości posiadanych udziałów przez wspólników Hotel (...). Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Gdańsk Północ w Gdańsku dokonał wpisu wnioskowanej zmiany.

W dniu 17 marca 2014 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Hotel (...) spółki z o.o. w G.. Na podanym zgromadzeniu obecni byli K. V. i A. D. (1). Przewodniczący tego Zgromadzenia A. D. (1) oświadczyła, że odbywa się ono w trybie art. 240 k.s.h., bez formalnego zwołania. Na Zgromadzeniu reprezentowany jest cały kapitał zakładowy i nikt nie zgłosił sprzeciwu ani wobec odbycia Zgromadzenia, ani wobec uchwał objętych porządkiem obrad. Podane Zgromadzenie podjęło m.in. Uchwałę Nr 1/2014 r. w sprawie zmiany umowy spółki poprzez dodanie do § 10 umowy spółki ust. 3-7 w następującym brzmieniu:

„3. Udziały mogą być umarżane dobrowolnie lub przymusowo, z zachowaniem przepisów kodeksu spółek handlowych;

4. umorzenie przymusowe udziałów danego wspólnika jest dopuszczalne w następujących przypadkach:

a) prowadzenia przez Wspólnika, pośrednio lub bezpośrednio, działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności spółki albo też zaangażowanie lub powiązanie, w jakiegokolwiek formie lub trybie, w działania, funkcjonowanie albo istnienie podmiotu konkurencyjnego w stosunku do spółki; lub

b) zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub postępowania naprawczego Wspólnika albo rozpoczęcie jego likwidacji;

c) zajęcie przysługujących Wspólnikowi udziałów w trybie egzekucyjnym;

d) wszczęcie wobec danego Wspólnika egzekucji przez organ egzekucyjny;

e) wszczęcie wobec danego Wspólnika postępowania sądowego, administracyjnego, podatkowego lub kontrolnego mogącego skutkować powstaniem tytułu egzekucyjnego wobec tego Wspólnika albo powstanie takiego tytułu;

f) śmierć (w przypadku osoby fizycznej) Wspólnika lub jego rozwiązanie (w przypadku osoby prawnej);

g) nie wywiązanie się przez wspólnika z obowiązku powtarzających się świadczeń niepieniężnych związanych z udziałem, np. obowiązku wniesienia dopłat;

h) nie uczestniczenie przez Wspólnika w dokapitalizowaniu spółki proporcjonalnie do posiadanych przez niego udziałów i do jej dokapitalizowania dokonanego przez innych Wspólników (np. nie udzielenie Spółce pożyczki, nie objęcie podwyższonego kapitału zakładowego).

5. Umorzenie udziału odbywa się w trybie podjęcia uchwały Zgromadzenia Wspólników, która powinna określać w szczególności podstawę prawną umorzenia i wysokość wynagrodzenia przysługującego Wspólnikowi za umorzony udział. Wynagrodzenie to, w przypadku umorzenia przymusowego, nie może być niższe od wartości przypadających na udział aktywów netto, wykazanych w sprawozdaniu finansowym za ostatni rok obrotowy, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną do podziału między Wspólników. W przypadku umorzenia przymusowego uchwała powinna zawierać również uzasadnienie.

6. Wyplata wspólnikowi wynagrodzenia za umorzone udziały następuje w terminie wskazanym w uchwale Zgromadzenia Wspólników, który nie może jednak być dłuższy niż 3 lata od daty podjęcia uchwały o umorzeniu tych udziałów.

7. W pozostałym zakresie do umorzenia udziałów stosuje się przepisy kodeksu spółek handlowych”.

Za uchwałą głosowało 100% kapitału zakładowego spółki.

W dniu 26 marca 2014 r. spółka Hotel (...) wniosła o dokonanie wpisu zmiany w rejestrze przedsiębiorców dotyczących zmiany umowy spółki. Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku dokonał wpisu zmiany umowy spółki Hotel (...) poprzez dodanie do §10 umowy spółki ust. 3-

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie materiału dowodowego zaoferowanego przez strony niniejszego postępowania, a w szczególności dokumentów takich jak m.in. umowy sprzedaży z dnia 25 października 2011 r., przedwstępnej umowy sprzedaży z dnia 25 października 2011 r. oraz umowy sprzedaży z dnia 31 grudnia 2013 r. i protokołów z Nadzwyczajnych Zgromadzeń Wspólników pozwanej spółki, które nie były kwestionowane przez strony w toku postępowania. Ustalając stan faktyczny Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków: K. W., R. Ś. (1), J. W., J. K., K. V. oraz dowód z przesłuchania stron T. Ś. i słuchanej za pozwaną A. D.. Zeznania świadków i stron Sąd co do zasady uznał za wiarygodne poza twierdzeniami pozwanej i K. V. jakoby w dniu 25 października 2011 r. (...) spółki Hotel (...) podjęli uchwałę o wyrażeniu zgody na zbycie udziałów przez T. Ś. i R. Ś. (1) na rzecz A. D.. Okoliczności tej nie potwierdził tłumacz przysięgły towarzyszący tego dnia wspólnikowi K. V. podczas podpisywania umów. Uchwały takiej treści pozwana nie złożyła do sądu rejestrowego, jak również nie przedłożyła sądowi. Z zeznań tłumacza wynika natomiast, że zawsze tłumaczył wszystkie uchwały dla wspólnika nie władającego językiem polskim. Z uwagi na treść przedłożonych przez powoda wydruków z poczty elektronicznej z dnia 15 stycznia 2014 r. Sąd za niewiarygodne uznał twierdzenia A. D. jakoby w dniu 15 stycznia 2014r. nie powzięła wiedzy co do nabycia przez powoda udziałów w pozwanej spółce. Natomiast rozbieżności w zeznania świadków i stron dotyczące stanu rozliczeń zdaniem Sadu wynikają z sytuacji procesowej stron.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie zwierają obostrzeń dotyczących wykorzystania dowodów zdobytych w sposób nielegalny, tzw. owoców zatrutego drzewa. Sąd oceniając zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. przedłożone wydruki z poczty elektronicznej prezesa pozwanej spółki - (...) doszedł do przekonania, że potwierdzają one twierdzenia powoda, że w dniu 15 stycznia 2014 r. A. D. (1) otrzymała informacje o nabyciu w dniu 31 grudnia 2013 r. przez T. Ś. i jego żonę R. Ś. (1) udziałów w pozwanej spółce. Pozwana przyznała, że informacje tą pozyskała w styczniu 2014 r. Natomiast zdaniem Sądu treść tych wydruków nie potwierdza tezy prezentowanej przez powoda, że zaskarżona uchwała datowana na dzień 20 grudnia 2013 r. została w rzeczywistości podjęta w dniu 22 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Odnosząc się do żądania pozwu - uchYLENIA Uchwały (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 20 grudnia 2013 r. sąd I instancji stwierdził, że powództwo wniesione zostało w przepisany terminie, o którym mowa w art. 251 k.s.h., albowiem powód uprawdopodobnił, że informacje o podjęciu zaskarżonej uchwały powziął w dniu 2 lutego 2014 r.

Odnosząc się do zarzutów zgłoszonych przez powoda w toku procesu, Sąd Okręgowy uznał, że powód nie wykazał aby w dacie 22 stycznia 2014 r. odbyło się w rzeczywistości Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki, w tej to bowiem dacie wspólnik pozwanej K. V., stale zamieszkujący w Wielkiej Brytanii przebywał w Polsce, a uchwała opatrzona datą 20 grudnia 2013 r. została antydatowana. Zdaniem Sądu przedstawione w sprawie dowody są wystarczające dla stwierdzenia, że K. V. w dniu 20 grudnia 2013 r. przebywał na terenie Polski, a w konsekwencji brał udział w odbywającym się w tej dacie NZW pozwanej spółki.

Dalej Sąd Okręgowy stwierdził, że powód w dacie podjęcia zaskarżonych uchwał był wspólnikiem pozwanej spółki. W dniu 25 października 2011 r. powód sprzedał na rzecz A. D. 25 udziałów w pozwanej spółce, jak również jego żona sprzedała posiadane udziały w pozwanej na rzecz A. D.. Pomimo tego, że w treści przedmiotowej umowy sprzedaży sprzedający oświadczyli, że zostały wszelkie warunki wynikające z umowy spółki to na podstawie ustalonego w sprawie stanu faktycznego nie można uznać, że Zgromadzenie Wspólników pozwanej podjęło uchwałę o wyrażeniu zgody na zbycie przedmiotowych udziałów. Umowa spółki Hotel (...) ograniczała obrót jej udziałami warunkując skuteczność ich zbycia od uzyskania zgody zgromadzenia wspólników na zbycie tych udziałów. Nie budzi wątpliwości, że umowa spółki może uzależnić zbycie udziałów od zgody spółki reprezentowanej przez zarząd, ale także od zgody wyrażonej przez zgromadzenia wspólników, rady nadzorczej czy nawet podmiotu trzeciego. Zgodnie z treścią art. 182 § 1 k.s.h., zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału oraz zastawienie udziału, umowa spółki może uzależnić od zgody spółki albo w inny sposób ograniczyć. W doktrynie wskazuje się, że przepis ten ma na celu ochronę interesu spółki, albowiem przeciwdziała niekontrolowanym przez spółkę zmianom w składzie osobowym wspólników. W doktrynie i orzecznictwie dominuje pogląd, że zgodę spółki (reprezentowanej przez zarząd), zgodę zgromadzenia wspólników lub rady nadzorczej lub zgodę innego podmiotu wskazanego w umowie spółki, należy traktować jak zgodę osoby trzeciej w rozumieniu art. 63 k.c. Odnosi się to zarówno do skutków braku zgody uprawnionego podmiotu na zawarcie umowy zbycia udziałów (art. 63 § 1 k.c.), jak i formy, w której ta zgoda powinna być wyrażona (art. 63 § 2 k.c.), chyba, że przepisy kodeksu spółek handlowych autonomicznie regulują to zagadnienie. Umowa zbycia udziałów, zawarta przez wspólnika bez zgody uprawnionego podmiotu, stanowi czynność niepełną (negotium claudicans). Jest obarczona sankcją bezskuteczności zawieszony, i to zarówno wobec spółki, jak i w stosunkach między stronami umowy zbycia udziałów. Umowa zbycia może stać się skuteczna w razie udzielenia zezwolenia przez właściwy podmiot, po jej zawarciu.

Co do formy zgody na zbycie udziałów wskazał sąd I instancji, że można wyróżnić trzy możliwe warianty. W pierwszym, zgodnie z art. 182 § 3 k.s.h. czyli regulacją kodeksową, zgody udziela spółka, reprezentowana przez zarząd, w formie pisemnej, co wyłącza stosowanie art. 63 § 2 k.c. w związku z art. 180 k.s.h. W drugim wariantcie do wyrażenia zgody, umowa upoważnia zgromadzenie wspólników lub radę nadzorczą, w trzecim wymagana jest zgoda innego podmiotu. Odnosząc powyższe rozważania do niniejszej sprawy według Sądu Okręgowego nie można uznać, że zgromadzenie wspólników pozwanej podjęło uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w dniu 25 października 2011 r. udziałów przez T. Ś. i R. Ś. (1) na rzecz A. D.. Wbrew twierdzeniom A. D. i K. V. w tym dniu nie odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej, w toku którego wspólnicy podjęli uchwałę o podanej treści. Okoliczności tej powód stanowczo zaprzeczył, a pozwana nie przedłożyła na tą okoliczność żadnych dowodów, w szczególności w postaci protokołu ze zgromadzenia wspólników, zawierającego treść przedmiotowej uchwały, uchwała takiej treści nie została również złożona do sądu rejestrowego. Wszystkie uchwały były przygotowywane w dwóch wersjach językowych, angielskiej i polskiej. Sąd Okręgowy w całości dał wiarę zeznaniom przesłuchanego w charakterze świadka tłumacza przysięgłego K. W., że nie tłumaczył na rzecz K. V. uchwały w przedmiocie wyrażenia zgody na zbycie udziałów. Świadek ten, jako nie zainteresowany bezpośrednio wynikiem toczącego się sporu w sposób zdecydowany

i logiczny wyjaśnił, że wielokrotnie towarzyszył współnikowi pozwanej K. V. podczas zgromadzeń współników i brał udział w tłumaczeniach korespondencji, uchwał, umów. Również w dniu 25 października 2011 r. brał udział w tłumaczeniu umów sprzedaży i towarzyszył K. V. tłumacząc treść zawieranych umów. Podczas toczących się rozmów nie była ani poruszana, ani dyskutowana kwestia zgody współników pozwanej na sprzedaż udziałów. Stanowisko to znajduje potwierdzenie również w oświadczeniu powoda, że w dniu zawierania umowy sprzedaży (25 października 2011 r.) nie miał on świadomości konieczności pozyskania zgody Zgromadzenia Wspólników spółki na sprzedaż udziałów. Sąd dał wiarę tym twierdzeniom, mając na uwadze cel zmian osobowych dokonanych w spółce Hotel (...) i (...) tj. jedynie pozyskanie kredytu. Zmiany osobowe miały mieć charakter czasowy i ograniczony stąd też strony jednocześnie, w tym samym dniu zawarły umowę przedwstępną sprzedaży tych udziałów, mocą której A. D. (1) zobowiązała się sprzedać powodowi przedmiotowe 25 udziałów. Strony celem zabezpieczenia swoich interesów w treści przedmiotowej umowy zawarły oświadczenie A. D., mocą którego udzieliła T. Ś. i R. Ś. (1) nieodwołanego i nie gasnącego z chwilą śmierci pełnomocnictwa do zawarcia w jej imieniu na ich rzecz umowy sprzedaży tych udziałów. Z tego jednoznacznie wynika, że powód dążył do możliwie najlepszego i najpełniejszego zabezpieczenia swoich interesów i nie miał świadomości tego, że dla skutecznego rozporządzenia udziałami wymagana jest również zgoda zgromadzenia współników pozwanej spółki. Z podanych przyczyn zdaniem Sądu Okręgowego nie można wywieść, jak sugerował to pozwany, że przedmiotowa zgoda została wyrażona w sposób dorozumiany. Pomimo tego, że zgodną wolą współników było dokonanie zmian osobowych m.in. w spółce Hotel (...) to nie można uznać w ocenie Sądu Okręgowego, że współnicy tej spółki podjęli uchwałę, w sposób dorozumiany o wyrażeniu zgody na sprzedaż udziałów. Jak podano powyżej uchwały zgromadzenia współników zapadają na zgromadzeniu współników, mogą zostać podjęte bez formalnego zwołania tego zgromadzenia w sytuacji gdy cały kapitał zakładowy wyrazi na to zgodę i nie zgłosi sprzeciwu przeciwko porządkowi obrad. Skoro powód nie miał świadomości wymogów umowy co do pozyskania zgody na zbycie udziałów spółki to trudno mówić o zgodzie na porządek obrad. W rozpoznawanej sprawie zbycie udziałów spółki jest uzależnione od zgody zgromadzenia współników. Art. 227 § 1 k.s.h. przewidując, że uchwały współników są podejmowane na zgromadzeniu współników, daje współnikom możliwość podjęcia zgodnej decyzji o powzięciu uchwały bez odbycia zgromadzenia, jeżeli wszyscy współnicy wyrażą na piśmie zgodę na postanowienie, które ma być powzięte, albo na głosowanie pisemne, a taka sytuacja niewątpliwie nie miała miejsce w niniejszej sprawie. Z podanych przyczyn Sąd Okręgowy uznał, że NZW pozwanej nie wyraziło zgody na sprzedaż w dniu 25 października 2011 r. udziałów w spółce Hotel (...) przez T. Ś. i R. Ś. (1) na rzecz A. D., a tym samym czynność tą uznać należy za bezskuteczną. W konsekwencji powód nigdy nie utracił statusu (...) spółki Hotel (...).

Sąd I instancji stwierdził również, że w terminie późniejszym, po dacie zawarcia przedmiotowej umowy, zgromadzenie współników zgody takiej nie wyraziło. Przy tym uznał, że umowa spółki może ograniczać możliwości rozporządzania udziałami w spółce z o.o. poprzez ustanowienie „innego sposobu ograniczenia” w rozporządzaniu udziałami w rozumieniu art. 182 § 1 k.s.h., w tym prawa pierwokupu albo prawa pierwszeństwa nabycia udziałów. Powołując się na pogląd Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, wyrażony w treści uzasadnienia do wyroku z dnia 5 grudnia 2014 r. sygn. akt I ACa 399/14 zwrócił Sąd Okręgowy uwagę na różnice pomiędzy prawem pierwszeństwa nabycia udziałów od zasad obowiązujących przy pierwokupie udziałów. Prawo pierwszeństwa nabycia udziałów co do zasady sprowadza się do tego, że współnik zamierzający zbyć udziały zobligowany jest do zaoferowania udziałów najpierw wszystkim pozostałym współnikom lub przynajmniej niektórym spośród nich. Jeżeli pozostali współnicy nie skorzystają z przyznanego im uprawnienia, współnik może dokonać rozporządzenia udziałami na rzecz wybranego przez siebie podmiotu, na takich samych warunkach, jakie zaoferował pozostałym w spółce współnikom. Natomiast przy pierwokupie dotychczasowy współnik zawiera z potencjalnym nabywcą udziałów warunkową umowę sprzedaży, a uprawnieni z prawa pierwokupu współnicy mogą złożyć oświadczenie, że korzystają z przysługującego im prawa pierwokupu. W przypadku prawa pierwszeństwa, jeżeli uprawniony współnik oświadczy, że zamierza nabyć udziały oferowane przez współnika, konieczne jest zawarcie między nimi stosownej umowy. Przy pierwokupie, jeżeli uprawnieni z prawa pierwokupu współnicy złożą oświadczenie, że korzystają z przysługującego im prawa pierwokupu, dochodzi do skutku między zobowiązanym (dotychczasowym współnikiem) a uprawnionym umowa sprzedaży tej samej treści, co umowa zawarta przez zobowiązanego z osobą trzecią. Wreszcie pierwszeństwo nabycia udziałów przez pozostałych współników jest zastrzegane na wypadek zbycia udziałów bez względu na tytuł prawny zbycia, a wykonanie prawa pierwokupu zakłada zawarcie umowy sprzedaży. Sąd Okręgowy stwierdził, że analizowana

umowa pozwanej spółki wprost nazywa omawiane uprawnienie „prawem pierwszeństwa nabycia udziałów”, a nie prawem pierwokupu. Jednakże o kwalifikacji uprawnienia nie decyduje sposób jego nazwania, ale zasady, na jakich uprawniony korzysta z przysługującym mu prawa. W niniejszej sprawie zasady takie w ogóle nie zostały przez wspólników określone, co słusznie podnosił powód. Zauważył jednak sąd I instancji, że brak określenia stosownych ustaleń co do realizacji prawa pierwszeństwa nie skutkuje bezskutecznością tego postanowienia umownego. Zdaniem Sądu a quo, w przypadku gdy umowa spółki przyznaje wspólnikom pierwszeństwo nabycia udziałów i nie zawiera żadnych postanowień precyzujących zasady realizacji tego uprawnienia, przyjęc trzeba, iż obrót udziałami powinien się odbywać w sposób przewidziany przepisami art. 598 i n. k.c., a określoną w umowie instytucję kwalifikować należy jako prawo pierwokupu. Takie stanowisko uzasadnione jest także w świetle art. 2 k.s.h., który to przepis odsyła do stosowania kodeksu cywilnego w sprawach nieuregulowanych przepisami kodeksu spółek handlowych. Natomiast jeśli umowa (statut) spółki wprowadza ograniczenie w rozporządzaniu udziałami, określając jednocześnie zasady obrotu udziałami w sposób odmienny niż czynią to przepisy kodeksu cywilnego, regulujące prawo pierwokupu, uznać trzeba, że przyznane wspólnikom prawo stanowi prawo pierwszeństwa nabycia udziałów. Z podanych względów Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że postanowienia § 10 umowy spółki, pomimo posłużenia się pojęciem pierwszeństwa, odnosić należało do uregulowanej w przepisach k.c. instytucji prawa pierwokupu (art. 596-602).

W konsekwencji braku zgody zgromadzenia wspólników pozwanej spółki na zbycie przez powoda w dniu 25 października 2011 r. udziałów tej spółki na rzecz A. D., podaną czynność prawną uznał sąd I instancji za bezskuteczną, co skutkowało tym, że powód nie utracił statusu wspólnika pozwanej.

Wskutek wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników nie był obecny na zgromadzeniu w dniu 20 grudnia 2013 r. Nie było kwestionowane, że powód nie został zawiadomiony o Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników, które odbyło się w dniu 20 grudnia 2013 r. tym samym zostały również spełnione warunki legitymacji czynnej powództwa zakreślone art. 250 pkt 4) k.s.h.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że zgodnie z treścią art. 249 § 1 k.s.h. przesłankami uwzględnienia powództwa o uchylenie uchwały niezbędne jest wykazanie przez stronę powodową, oprócz przesłanki sprzeczności uchwały z umową spółki bądź dobrymi obyczajami, także co najmniej jednego z dwóch elementów wskazanych w drugim zdaniu koniunkcji, a mianowicie tego, że sporna uchwała godzi w interesy spółki lub ma na celu pokrzywdzenie wspólnika.

Pojęcie dobrych obyczajów jest generalną klauzulą odsyłającą opartą na kryterium ocennym zaczerpniętym z zasad powszechnej obyczajowości, przy czym nie odnosi się tylko do norm uczciwego postępowania panującego wśród przedsiębiorców, lecz także przede wszystkim do stosunków wewnętrznych panujących w spółce, w tym relacji pomiędzy wspólnikami. Należy zauważyć, że pojęcie dobrych obyczajów, z którymi ma być sprzeczna kwestionowana uchwała stanowi klauzulę generalną, którą trudno objaśniać in abstracto. Do dyskrejonalnej władzy sądu należy rozstrzygnięcie, czy w konkretnym przypadku doszło do naruszenia dobrych obyczajów. Ocena, czy zachodzi naruszenie dobrych obyczajów, powinna być zobiektywizowana, przy czym podaje się tutaj różne kryteria. Może to być kryterium wzorcowego, uczciwie myślącego człowieka - to, co taka pomyślana postać wzorcowa, spełniająca założenie „przeciętnej wrażliwości społecznej”, uzna za sprzeczne z kanonem moralnego zachowania, będzie sprzeczne z dobrymi obyczajami. Można też przyjąć kryterium zasad uczciwego obrotu, przejawiających się w zwyczajach handlowych.

Godzenie w interesy spółki wystąpi natomiast wówczas, gdy są podejmowane jakiegokolwiek działania, które powodują uszczuplenie majątku, ograniczają zysk spółki, „uderzają” w dobre imię jej lub jej organów, chronią interesy osób trzecich kosztem interesów spółki.

Natomiast pokrzywdzenie wspólnika wystąpi wtedy, gdy w wyniku uchwał jego pozycja w spółce zmniejsza się, co może wiązać się z pogorszeniem jego pozycji udziałowej bądź osobistej. Może polegać na odebraniu praw lub zwiększeniu obowiązków. Pokrzywdzenie wspólnika to nie tylko pokrzywdzenie majątkowe, ale również polegające na naruszeniu jego pozycji, dobrego imienia czy też zasady równouprawnienia. Ocena, czy interesy akcjonariusza

zostały naruszone lub zagrożone w związku z podjętą uchwałą, musi być dokonywana z uwzględnieniem wszystkich okoliczności występujących przy podejmowaniu uchwały.

Podjęcie uchwały z pokrzywdzeniem wspólnika nie zostało w treści przepisów kodeksu spółek handlowych zdefiniowane, a przyjęcie, że do podjęcia określonej uchwały doszło w ten właśnie sposób jest uzależnione od oceny całokształtu okoliczności każdego konkretnego przypadku. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 20 czerwca 2001 r. (sygn. akt I CKN 1137/98, OSNC 2002, nr 3, poz. 31) wskazał, że: „Uchwała zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może być uznana za krzywdzącą tylko wtedy, gdy została podjęta z realnym zamiarem pokrzywdzenia (art. 240 § 2 k.h.). Uchwałę można uznać za krzywdzącą wspólnika, jeżeli prowadzi do osłabienia jego pozycji w spółce w relacji do innych wspólników, którzy odnoszą korzyść albo w relacji do spółki, która odnosi korzyść w danej sytuacji nieuzasadnioną.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że uchwała nr 1 z dnia 20 grudnia 2013 r. jest sprzeczna z dobrymi obyczajami oraz ma na uwadze pokrzywdzenie wspólnika – powoda. Przedmiotową uchwałą wspólnicy spółki podwyższyli kapitał zakładowy ze 100.000 zł do 5.1000.000 zł, poprzez utworzenie nowych 5.000 zł, które objął K. V. mając wiedzę o treści wiążącej w ich mniemaniu umowy przedwstępnej sprzedaży udziałów na rzecz powoda, który do dnia 31 grudnia 2013 r. mógł działając w imieniu A. D. dokonać sam ze sobą czynności „zwrotnej” sprzedaży udziałów pozwanej spółki. Pomimo tego mając na uwadze interes wspólnika K. V. dokonali oni podwyższenia kapitału zakładowego w ten sposób aby powód stał się wspólnikiem mniejszościowym. Działania takie niewątpliwie nie zasługują na ochronę tym bardziej, że jak podkreślano w toku procesu czynność „zwrotnego” przeniesienia udziałów na powoda od samego początku była oczywista a jedynym powodem wyzbycia się tych udziałów była konieczność spełnienia oczekiwań banku celem pozyskania kredytowania realizowanej inwestycji. Powód sprzedał posiadane udziały w pozwanej spółce będąc w przekonaniu o tym, że na mocy nieodwołalnego i bezwarunkowego pełnomocnictwa zawartego w umowie przedwstępnej udziały te przed datą 31 grudnia 2013 r. ponownie nabędzie. W tym kontekście działania pozostałych wspólników A. D. i K. V. należy ocenić negatywnie, jako naruszające dobre obyczaje, zaufanie i uczciwość kupiecką. Oceny tej nie mogą zmienić argumenty, obu stron procesu, co do braku wzajemnych rozliczeń poniesionych nakładów. Animozje stron w tym zakresie winny znaleźć finał, w braku polubownego rozwiązania sporu, na drodze sądowej. Obie strony, w tym pozwana spółka miała możliwość skorzystania z dostępnych instrumentów prawnych i dochodzenia przysługujących jej roszczeń od powoda, czy też spółki którą reprezentuje. Odzwierciedlenie tych animozji nie może natomiast znaleźć ujścia w działaniach zgromadzenia wspólników, którzy wbrew wcześniejszym ustaleniom podjęli decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego, w wyniku której to czynności powód stracił pozycje wspólnika posiadającego wraz z żoną 50% udziałów w spółce. Pozycja powoda, jako wspólnika mniejszościowego posiadającego 0,5% udziałów w pozwanej spółce nie pozwala na kreowanie spraw spółki, a mając na uwadze, że wartość inwestycji realizowanej przez pozwaną spółkę wynosi kilkanaście milionów złotych powód niewątpliwie poniósł również uszczerbek majątkowy. Tym samym spełnione zostały przesłanki uchylenia uchwały nr 1 z dnia 20 grudnia 2013 r. jako godzącej w dobre obyczaje i naruszającej interes wspólnika. Z podanych przyczyn Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 249 k.s.h. oraz art. 252 k.s.h. orzekł jak w pkt I wyroku.

Odnośnie żądania powoda stwierdzenia nieważności uchwały nr 1/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 252 § 1 k.s.h. osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250 k.s.h., przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. W myśl zaś art. 250 pkt 4 k.s.h. w zakresie wspólników, prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje m.in. wspólnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad. Zgodnie z art. 252 § 1 k.s.h. przesłanką stwierdzenia nieważności uchwały jest jej sprzeczność z ustawą. Sąd Okręgowy uznał, że chodzi tutaj o te wszystkie przypadki, w których ma miejsce naruszenie przepisów ustawy – kodeksu spółek handlowych, zarówno bezwzględnie obowiązujących, jak i dyspozytywnych, które nie zostały zmienione wolą stron. Sprzeczność z prawem może odnosić się do samej treści uchwały, jak i do sposobu zwoływania i obradowania zgromadzenia oraz trybu podejmowania uchwał. W myśl art. 238 § 1 k.s.h. zgromadzenie

wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane. Z przyczyn, które zostały szeroko uprzednio omówione nie doszło do skutecznego zbycia udziałów przez powoda na rzecz A. D., a tym samym nadal pozostawał on wspólnikiem pozwanej. Nie został on zawiadomiony o Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników, które odbyło się w dniu 17 marca 2014 r., co nie stanowiło w sprawie kwestii spornej, a tym samym zostały również spełnione warunki legitymacji czynnej powództwa określone art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 250 pkt 4 k.s.h. Jednocześnie Sąd Okręgowy miał na uwadze, że uchybienia przy zwołaniu zgromadzenia wspólników nie mogą automatycznie skutkować uznaniem zapadłych na nim uchwał za sprzeczne z umową spółki lub dobrymi obyczajami. Wadliwie zwołanie zgromadzenia wspólników należy do uchybień formalnych i w takim przypadku należy zbadać, czy wada miała wpływ na treść podjętych uchwał (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 163/07, OSNC 2008/9/104 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 r., I CSK 253/08, LEX nr 491551). W niniejszej sprawie umowa spółki Hotel (...) nie zawierała postanowień co do reguł głosowania, w tym większości głosów, wymaganych do podjęcia uchwały przez Zgromadzenie Wspólników. Tym samym zastosowanie znajdzie art. 245 k.s.h., zgodnie z którym uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, jeżeli przepisy niniejszego działu lub umowa spółki nie stanowią inaczej. W art. 4 k.s.h. wyjaśnione zostało, że bezwzględna większość głosów to więcej niż połowa (a nie 50% + 1) głosów oddanych. Tzw. uchybienia proceduralne jedynie wówczas uzasadniają stwierdzenie nieważności uchwały, gdy powstała wadliwość miała wpływ na wynik głosowania. W tym duchu wypowiedział się m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 marca 2009 r. (I CSK 253/08, LEX nr 491551) wskazując, że choć przesłanki stwierdzenia nieważności uchwały mogą mieć charakter formalny lub materialny, to jednak uchybienia formalne (np. wadliwość zwołania zgromadzenia), także w stadium poprzedzającym podjęcie uchwały, mogą być skuteczną podstawą żądania stwierdzenia nieważności uchwały tylko wówczas, jeśli wywarły wpływ na jej treść. W sytuacji, gdy powód łącznie z żoną dysponowali 50% głosów uchybienia proceduralne przy zwołaniu przedmiotowego Zgromadzenia zdaniem Sądu Okręgowego bez wątpienia miały wpływ na treść głosowanej uchwały o zmianie umowy spółki. Zważywszy na powyższe, na podstawie art. 252 k.s.h. orzeczono jak w punkcie II sentencji

O kosztach Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c., w związku z art. 99 k.p.c., art. 108 k.p.c. oraz 109 k.p.c. kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić przeciwnikowi koszty postępowania w sprawie. Koszty sądowe w niniejszej sprawie wyniosły 4.000 zł zasadnym zatem było zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda poniesionych kosztów sądowych o czym orzekł w pkt III wyroku. W punkcie IV orzeczono o kosztach zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku wywiódł pozwany zaskarżając wyrok ten w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucał:

1) naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w szczególności zaś naruszenie przepisów art. 233 § 1 k.p.c., art. 246 k.p.c. w zw. z art. 74 § 2 k.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie - dokonanie ich oceny wybiórczo i pominięcie niektórych dowodów, a także dokonanie oceny dowodów (tych wziętych pod rozwagę) wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, co skutkowało w szczególności:

(a) pominięciem przez Sąd - wbrew dyspozycji przepisów art. 246 k.p.c. w zw. z art. 74 § 2 k.c. - treści wyjaśnień złożonych przez A. D. i zeznań złożonych przez świadka K. V. oraz znajdującego się w aktach sprawy pisma tego świadka z dnia 10 sierpnia 2011 r. wraz z tłumaczeniem przysięgłym - dotyczących kwestii podjęcia przez (...) spółki Hotel (...) uchwały o zgodzie na zbycie przez powoda T. Ś. oraz przez R. Ś. (1) udziałów na rzecz Ariety D. (którego to zbycia dokonano pomiędzy tymi osobami umową z dnia 25 października 2011r.) - i stwierdzeniem przez Sąd, że w ogóle nie przedłożono „na tą okoliczność żadnych dowodów”;

(b) ustaleniem, że powód T. Ś. nie znał treści „umowy spółki Hotel (...)” (w tym nie znał wymogu wynikającego z § 10 ust. 1 tej „umowy spółki”, zatem nie mógł ocenić, że zawarte w umowach z dnia 25.10.2011r. zapewnienia (wedle których „w zakresie dokonania niniejszej czynności prawnej spełnione zostały wszelkie wymogi wynikające z postanowień umowy Spółki) dotyczą właśnie zgody (zgromadzenia) współników na sprzedaż zbywanych tymi umowami udziałów;

(c) przyjęciem, że (...) spółki Hotel (...) nie wyrazili wymaganej „umową spółki” zgody na zbycie przez powoda T. Ś. oraz przez R. Ś. (1) udziałów na rzecz Ariety D. - co którego to zbycia zawarto pomiędzy tymi osobami umowę z dnia 25 października 2011r.;

2) naruszenie przepisów nadużycie prawa materialnego, w szczególności przepisów art. 5 k.c. w zw. z art. 389 § 1 k.c. i w zw. z art. 354 § 1-2 k.c., poprzez uwzględnienie powództw naruszających zasady współzycia społecznego (w tym zasadę uczciwości obowiązującą w stosunkach cywilnoprawnych, zasadę lojalności wobec partnera oraz zasadę zgodności z akceptowanymi i godnymi ochroną regułami rzetelnego postępowania w stosunkach społecznych), wskutek przyjęcia (za podstawę rozstrzygnięcia) ustalenia zakładającego odzyskanie przez powoda udziałów spółki Hotel (...) spółki z o.o., z pominięciem faktu, iż pierwotnie zakładana przez współników (i ujęta umowach przedwstępnych odsprzedaży z dnia 25.10.2011r.) restytucja struktury udziałów dotyczyć miała nie tylko powoda i jego żony R. Ś. (1), ale też Ariety D. i K. V., i nie tylko udziałów w spółce Hotel (...) spółce z o.o. zbytych przez powoda, ale także udziałów w spółce (...) spółce z o.o. zbytych powodowi i jego żonie przez Ariety D. i K. V. - zaś dokonanie takiej powrotnej „ekwiwalentnej wymiany” czy też restytucji nie może już dotyczyć udziałów stanowiących ekonomiczne ekwiwalenty, z uwagi na świadome działania powoda skutkujące bezwartościowością udziałów w spółce (...) spółce z o.o. nabytych przez powoda od A. D. i K. V. na mocy jednej z umów z dnia 25.10.2011 r.

Podnosząc te zarzuty, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 368 § 1 pkt (5) k.p.c. w zw. z art. 101 k.p.c. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie każdego z pozwów stanowiących przedmiot rozstrzygnięcia, tj.:

(a) oddalenie pozwu o uchylenie Uchwały (...) z dnia 20 grudnia 2013r. zgromadzenia współników spółki Hotel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.; i

(b) oddalenie pozwu o stwierdzenie nieważności Uchwały Nr 1 z dnia 17 marca 2014r. zgromadzenia współników spółki Hotel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.; oraz

(c) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed sądem pierwszej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, a także na podstawie przepisów art. 368 § 1 pkt (4) k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c., pozwany przedłożył nowe dowody w postaci:

1) pism z dnia 14 marca 2016 r. (wraz z Załącznikiem nr 1 do tych pism) złożonych przez T. Ś. oraz przez R. Ś. (1) w sprawie pod sygnaturą akt I C 21/16 zawisłej przed Sądem Rejonowym w Sopocie - na okoliczność podjęcia przez (...) spółka z o.o. i (...) spółka z o.o. jednomyślnych uchwał o zgodach na zbycie przez powoda T. Ś. oraz przez R. Ś. (1) udziałów spółki Hotel (...) spółce z o.o. na rzecz Ariety D. (którego to zbycia dokonano pomiędzy tymi osobami umową z dnia 25 października 2011r.) oraz na zbycie przez Ariety D. i K. V. udziałów spółki (...) spółce z o.o. na rzecz powoda T. Ś. oraz R. Ś. (1) (którego to zbycia dokonano pomiędzy tymi osobami umową z dnia 25 października 2011r.);

2) wydruku z księgi wieczystej nr (...) - na okoliczność operacji wykonywanych przez powoda (w imieniu spółki (...) spółki z o.o.) skutkujących aktualną bezwartościowością udziałów tej spółki, których zwrotne przeniesienie na Ariety D. i K. V. miało być powiązane ze zwrotnym przeniesieniem przez nich na powoda T. Ś. oraz na R. Ś. (1) udziałów spółki Hotel (...) spółki z o.o.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także o oddalenie

wniosku pozwanego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z nowych dokumentów określonych w pkt 1 i 2 na stronie 3 petitum apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Odnosząc się do zaskarżenia orzeczenia wskazać należy, że postępowanie apelacyjne jest kontynuacją postępowania merytorycznego. Przepis art. 378 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. zobowiązuje sąd drugiej instancji do rozpoznania sprawy w granicach apelacji, czyli do ponownej oceny merytorycznej sprawy w granicach wyznaczonych przez stronę zakresem zaskarżenia, które w niniejszej sprawie dotyczyło całości dochodzonego roszczenia, chyba żeby chodziło o nieważność postępowania, którą bierze pod uwagę z urzędu. W niniejszej sprawie tej ostatniej okoliczności sąd II instancji nie dopatrzył się.

Rozpoznawanie apelacji sprowadza się do tego, że sąd drugiej instancji rozpatruje sprawę ponownie, czyli w sposób w zasadzie nieograniczony. Jeszcze raz bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji w zakresie zaskarżenia. Ma zatem obowiązek ocenić ustalony stan faktyczny oraz prawidłowość zastosowania właściwych przepisów prawa materialnego (nawet, gdyby to nie było przedmiotem zarzutów apelacji). Tym samym postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter rozpoznawczy (merytoryczny), a z punktu widzenia metodologicznego stanowi dalszy ciąg postępowania przeprowadzonego w pierwszej instancji. Skoro postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy, to wydane orzeczenie musi opierać się na własnych ustaleniach faktycznych i prawnych sądu II instancji (art. 382 k.p.c.). Mając na uwadze ekonomikę procesową sąd II instancji pragnie wskazać, że wydane przez siebie orzeczenie oparł na prawidłowo dokonanych ustaleniach faktycznych sądu I instancji, które to ustalenia aprobuje i przyjmuje za własne, jak również zastosowaną przez ten sąd wykładnię prawa materialnego i procesowego z pewnymi korektami (o czym dalej), które w ostateczności nie miały wpływu na prawidłowość orzeczenia sądu I instancji. Mając to na uwadze sąd drugiej instancji uznał za zbyt liczne powtarzanie ustaleń i ocenę prawną dokonaną przez sąd I instancji, które zaaprobował (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2005 r., sygn. akt IV CK 526/04, publ. LEX nr 177281).

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny pragnie odnieść się do zgłoszonych przez pozwanego w postępowaniu apelacyjnym nowych wniosków dowodowych w postaci pism procesowych z dnia 14 marca 2016 r., stanowiącą odpowiedź na pozew w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Sopocie w sprawie I C 21/16 oraz wydruku z księgi wieczystej nr (...).

W ocenie Sądu Apelacyjnego ww. wnioski dowodowe strona pozwana wbrew jej twierdzeniom mogła zgłosić w postępowaniu toczącym się przed sądem I instancji. W dniu 30 maja 2016 r. zamknięta została rozprawa, a następnie w dniu 6 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy wydał zaskarżony wyrok w sprawie. W ocenie Sądu Apelacyjnego strona pozwana, skoro przed zamknięciem rozprawy dysponowała wnioskowanymi materiałami (odpowiedzią na pozew), albo mogła je bez przeszkód uzyskać (odpis z księgi wieczystej), to dopuściła się zaniedbania w zakresie inicjatywy dotyczącej ustaleń faktycznych w postępowaniu przed sądem I instancji, a w konsekwencji musiała liczyć się z tym, że sąd II instancji nie uwzględni zgłoszonych dowodów. Z uwagi na regulację art. 381 k.p.c., co do zasady dopuszczalnym jest powoływanie nowych faktów i dowodów przez sądem odwoławczym. Powyższe wynika bowiem z tego, że sąd rozpoznający apelację powinien ponownie i wszechstronnie zbadać sprawę sądową pod względem faktycznym i prawnym. Sąd drugiej instancji swoje ustalenia faktyczne powinien jednak czynić na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego przed sądem pierwszej instancji. Pozwany jako strona domagająca się przeprowadzenia więc nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym w ocenie Sądu Apelacyjnego nie wykazała, że określone dowody nie mogły być przez nią zgłoszone poprzednio, tj. w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Nie jest przy tym wystarczającym wskazanie przez apelującą stronę, że dopiero na etapie postępowania apelacyjnego przywołanie określonego dowodu stało się niezbędne. Na powyższe zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 kwietnia 2002 r. wydanym w sprawie IV CKN 980/00, publ. LEX nr 53922.

Niezależnie od powyższego, należy stwierdzić, że pisma z dnia 14 marca 2016 r. stanowią w istocie stanowisko procesowe strony wyrażone w sprawie I C 21/16 zawisłej przed Sądem Rejonowym w Sopocie, w którym A. D. (1) i K. V. domagali się ustalenia nieważności umowy sprzedaży udziałów z dnia 25 października 2011 r. Dotyczących, co istotne nie spółki Hotel (...) spółki z o.o., a spółki (...) spółki z o.o. Podobieństwa dotyczące okoliczności zawarcia obu umów w ocenie Sądu Apelacyjnego pozostają bez wpływu na ocenę okoliczności faktycznych dotyczących niniejszego postępowania, którego ustalenia faktyczne związane są z kwestią wyłączenie sprzedaży udziałów spółki Hotel (...). Jeżeli nawet treść pisma sporządzonego w sprawie I C 21/16 można traktować, jako dokument prywatny, to zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowi on jedynie dowód, że osoba, która go podpisała (strona) złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Nie jest on zaś dowodem przesądzającym o tym - co zdaje się sugerować autor apelacji - że oświadczenie to odzwierciedla rzeczywisty stan faktyczny. Jedynie wypowiedzi stron uzyskane w wyniku przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron mają charakter wypowiedzi dowodowych (art. 299 k.p.c.)

Dowody zgłoszone przez apelującego zdaniem Sądu Apelacyjnego były więc nieprzydatne do rozpoznania sprawy, a poza tym wpłynęłyby tylko na jej przedłużenie. Sąd Apelacyjny nie widział więc potrzeby przeprowadzania tych dowodów, zarówno w postępowaniu przed Sądem I instancji, jak i w postępowaniu apelacyjnym.

Odnosząc się do meritum sprawy, to fundamentalną kwestią było ustalenie, czy doszło w sposób skuteczny do podjęcia przez zgromadzenie wspólników pozwanej uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w dniu 25 października 2011 r. udziałów przez T. Ś. i R. Ś. (1) na rzecz A. D.. Można zgodzić się z apelującym, że sąd I instancji wadliwie stwierdził, że pozwany na tą okoliczność nie przedłożył „żadnych dowodów”. Na tą okoliczność zgłoszono dowody osobowe. Sąd I instancji przeprowadził na tą okoliczność np. dowód z zeznań świadka K. V. oraz dowód z przesłuchania strony pozwanej (słuchanej w charakterze strony pozwanej - A. D.), które poddał ocenie pod względem dyspozycji przepisów art. 246 k.p.c. w zw. z art. 74 § 2 k.c. Zeznaniami ww. świadka i strony pozwanej Sąd Okręgowy odmówił wiarygodności w zakresie w jakim były sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania, a w szczególności z zeznaniami świadka K. W. i J. W.. Zeznaniami ww. świadków, a w szczególności brak dowodu na piśmie w postaci protokołu z przebiegu Zgromadzenia Wspólników, ewentualnie pisemnej uchwały Zgromadzenia Wspólników w przedmiocie wyrażenia zgody na zbycie przez powoda i R. Ś. (2) na rzecz A. D. udziałów w spółce Hotel (...) pozwoliły uznać, że w dniu 25 października 2011 r. (...) spółki Hotel (...) w istocie nie podjęli w sposób skuteczny uchwały o wyrażeniu zgody na zbycie udziałów przez T. Ś. i R. Ś. (1) na rzecz A. D..

Nie sposób zgodzić się z apelującym, że pisemne potwierdzenie wyrażenia zgody na zawarcie umowy sprzedaży udziałów w spółce Hotel (...) od powoda stanowi pismo wspólnika K. V. z dnia 10 sierpnia 2011 r. (k. 662a). Wprawdzie sąd I instancji nie dokonał osobnej oceny dowodu z tego dokumentu prywatnego w postaci korespondencji wspólnika K. V. z dnia 10 sierpnia 2011 r. skierowanego do A. D., jednak analiza treści tego dokumentu zdaniem Sądu Apelacyjnego nie pozwala w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości na uznanie, że zgoda na sprzedaż udziałów w spółce Hotel (...) została wyrażona, stosownie do treści § 10 umowy spółki (k. 221). Zgodnie ze wskazanym postanowieniem umowy spółki Hotel (...) zbycie lub zastawienie udziału wymagało każdorazowo zgody Zgromadzenia Wspólników, wyrażonej w formie uchwały. Trudno uznać, że uchwała taka została podjęta w sposób ustny, szczególnie wobec jednoznacznej treści art. 182 § 3 k.s.h. O ile zatem można zgodzić się ze stanowiskiem apelującego, że o tym czy zapadła uchwała, czy też nie decydują rzeczywiście oddane głosy, a nie podpisy, to jednak w okolicznościach rozpoznawanej sprawy trudno uznać, że do tego rodzaju głosowania w istocie doszło, skoro Zgromadzenie Wspólników również się nie odbyło. Poza tym pismo wspólnika z 10 sierpnia 2011r. mówi jedynie o stanowisku jednego ze wspólników, i to zgodzie warunkowej, a nie stanowczej albowiem w ostatnim akapicie K. V. mówi o potencjalnej odsprzedaży i to dopiero po tym jak Ś. wniosą swoją część kapitału na sfinansowanie inwestycji zakończą budynek z nowej proponowanej pożyczki bankowej.

Wbrew twierdzeniom apelującego, nie jest chybiona postawiona przez Sąd Okręgowy teza o braku możliwości wyrażenia przedmiotowej zgody w sposób dorozumiany. Uchwały zgromadzenia wspólników zapadają na zgromadzeniu wspólników i choć mogą zostać podjęte bez formalnego zwołania tego zgromadzenia, to jednak może to nastąpić jedynie w sytuacji gdy cały kapitał zakładowy wyrazi na to zgodę i nie zgłosi sprzeciwu przeciwko porządkowi

obrad. Przy tym stwierdzenia wymaga, że stosownie do treści art. 227 § 1 k.s.h. możliwość podjęcia zgodnej decyzji o powzięciu uchwały bez odbycia zgromadzenia, zależy od tego, czy wszyscy wspólnicy wyrażają na piśmie zgodę na postanowienie, które ma być powzięte, albo na głosowanie pisemne, a taka sytuacja niewątpliwie nie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie. Niezasadne były zatem twierdzenia apelanta, że fakt podjęcia przez wspólników uchwały w przedmiocie zgody na zbycie przez powoda i R. Ś. (2) udziałów na rzecz A. D. nie wymagał udowodnienia dokumentami pisemnymi, co wynika z treści art. 74 § 2 k.c. w zw. z art. 246 k.p.c., a wystarczające było, że fakt ten został za pomocą pisma uprawdopodobniony poprzez złożone zapewnienie przez sprzedających, że „w zakresie dokonania niniejszej czynności prawnej spełnione zostały wszelkie wymogi wynikające z postanowień umowy”.

W ocenie sądu II instancji skoro powód zakwestionował fakt podjęcia uchwały wyrażającej zgodę zgromadzenia wspólników wymaganą przez umowę spółki na zbycie udziałów, to okoliczność ta wymagała udowodnienia, a niewystarczające było uprawdopodobnienie, że taka uchwała została podjęta, co miało wynikać z oświadczenia sprzedawców wyżej cytowanego.

Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska sądu I instancji, że powód nie miał świadomości co do tego, że zbycie udziałów wymagało zgody w formie uchwały walnego zgromadzenia. Taki zapis wynikał z umowy spółki. Trudno przyjąć, że skoro powód był inicjatorem zawiazania pozwanej spółki, gdzie od początku widniał w niej zapis w § 10, to nie miał świadomości co do jego postanowień. Jednakże to odmienne ustalenie sądu II instancji ostatecznie było bez wpływu na prawidłowość zapadłego orzeczenia sądu I instancji. W ocenie Sądu Apelacyjnego kwestia świadomości po stronie powoda co do konieczności pozyskania zgody Zgromadzenia Wspólników spółki na sprzedaż udziałów, była bez znaczenia skoro wymóg taki wynikał wprost z treści umowy spółki Hotel (...) i nawiązywał do art. 182 k.s.h. Z uzasadnienia ww. zarzutu wynika, że argumentacja apelującego skupiła się w tej mierze na zgłoszonych w postępowaniu apelacyjnym dowodach, które przez Sąd Apelacyjny nie zostały dopuszczone, co zostało już omówione wyżej.

Sąd Apelacyjny uznał, że podniesiony przez pozwanego zarzut naruszenia zasad oceny materiału procesowego przewidzianego w art. 233 § 1 k.p.c. nie zasługiwał na uwzględnienie. Jak trafnie przyjmuje się przy tym w orzecznictwie sądowym, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.09.2002 r., II CKN 817/00).

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, że - wbrew twierdzeniom strony pozwanej - w okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył przy tym dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś podniesione w tym zakresie w apelacji zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi błędami ustaleniami sądu I instancji. Sąd ten poczynił swoje ustalenia faktyczne na podstawie całokształtu zgromadzonych w toku postępowania dowodów, tj. przedłożonych dokumentów, których wiarygodność i moc dowodowa nie była w toku postępowania kwestionowana, uznanych za wiarygodne zeznań świadków oraz zeznań powoda. Wiarygodność i moc dowodowa zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego została przez ten Sąd oceniona w sposób całkowicie prawidłowy i nie wykraczała poza granice swobodnej oceny dowodów.

W dalszej kolejności konieczne jest odniesienie się do sformułowanego w apelacji zarzutu naruszenia przez sąd I instancji przepisów prawa materialnego, a w szczególności przepisów art. 5 k.c. w zw. z art. 389 § 1 k.c. i w zw. z art. 354 § 1-2 k.c., poprzez uwzględnienie powództw naruszających zasady współzycia społecznego, wskutek przyjęcia za podstawę rozstrzygnięcia ustalenia zakładającego odzyskanie przez powoda udziałów spółki Hotel (...), z pominięciem faktu, iż pierwotnie zakładana przez wspólników restytucja struktury udziałów dotyczyć miała nie tylko powoda i jego

żony R. Ś. (1), ale też Ariety D. i K. V., i nie tylko udziałów w spółce Hotel (...) zbytych przez powoda, ale także udziałów w spółce (...) spółce z o.o. zbytych powodowi i jego żonie przez Ariety D. i K. V. - zaś dokonanie takiej powrotnej „ekwiwalentnej wymiany”, czy też restytucji nie może już dotyczyć udziałów stanowiących ekonomiczne ekwiwalenty, z uwagi na świadome działania powoda skutkujące bezwartościowością udziałów w spółce (...) spółce z o.o. nabytych przez powoda od A. D. i K. V. na mocy jednej z umów z dnia 25.10.2011 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wskazany powyżej zarzut jest bezzasadny. O nadużyciu prawa podmiotowego decydują obiektywne kryteria oceny w postaci sprzeczności z zasadami współzycia społecznego i ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa podmiotowego. Zastosowanie tego przepisu nie może prowadzić do modyfikacji normy prawnej, ani do nabycia prawa lub jego zniweczenia. Uwzględnienie zarzutu nadużycia prawa podmiotowego oznacza jedynie, że w konkretnych okolicznościach faktycznych, ocenianych in casu, przyznane normą prawną istniejące prawo podmiotowe zostaje zakwalifikowane jako wykonywane bezprawnie i w konsekwencji nie podlega ochronie. Przepis art. 5 k.c., jako przepis o charakterze wyjątkowym, którego zastosowanie prowadzi do ograniczenia praw, musi być wykładany ściśle oraz stosowany ostrożnie i w wyjątkowych wypadkach (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2017 r. sygn.. akt I CSK 447/15, publ. LEX nr 2294412).

Klauzula generalna niedopuszczalności czynienia ze swego prawa użytku sprzecznego z zasadami współzycia społecznego ma na celu zapobieganie stosowania prawa w sposób prowadzący do skutków nieetycznych lub różniących się w sposób zasadniczy z celem danej regulacji prawnej. Jeśli więc uwzględnienie powództwa, zgodnego z literą prawa, powodowałoby skutki rażąco niesprawiedliwe i krzywdzące.

Reasumując, z przyczyn przedstawionych powyżej, apelacja pozwanego została uznana za niezasadną i podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt I sentencji wyroku. O kosztach postępowania apelacyjnego - zastępstwa procesowego, Sąd Apelacyjny orzekł w pkt II wyroku na podstawie art. 98 § 1, § 2 i § 3 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 22 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2015 poz. 1800 ze zm.).

SSA Zbigniew Merchel SSA Przemysław Banasik SSA Ewa Tomaszewska